

Les 90 – Antwoorden

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord קִיבַּל {qibel} Ontvangen.

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	מִקְבַּל	m ^e qabel	אֶקְבַּל	אֲנִי
Ik (v)	מִקְבַּלֶּת	m ^e qabèlèt	אֶקְבַּלֶּת	אֲנִי
Jij (m)	מִקְבַּל	m ^e qabel	תִּקְבַּל	אַתָּה
Jij (v)	מִקְבַּלֶּת	m ^e qabèlèt	תִּקְבַּלִּי	אַתָּה
Hij	מִקְבַּל	m ^e qabel	יִקְבַּל	הוּא
Zij	מִקְבַּלֶּת	m ^e qabèlèt	תִּקְבַּל	הִיא
Wij (m)	מִקְבָּלִים	m ^e qab'liem	נִקְבַּל	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מִקְבָּלוֹת	m ^e qab'lot	נִקְבַּלְנָה	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	מִקְבָּלִים	m ^e qab'liem	תִּקְבַּלוּ	אַתֶּם
Jullie (v)	מִקְבָּלוֹת	m ^e qab'lot	תִּקְבַּלְנָה	אַתֶּן
Zij (m)	מִקְבָּלִים	m ^e qab'liem	יִקְבַּלוּ	הֵם
Zij (v)	מִקְבָּלוֹת	m ^e qab'lot	יִקְבַּלְנָה	הֵן

Geb. wijs: m: מִקְבַּל qabel, v: מִקְבַּלֶּת qab'lie, meervoud: מִקְבָּלוֹת qab'loe, infinitief: לְקַבֵּל l^eqabel

Opdracht 2, lezen zonder puntjes: Plaats de puntjes, geef de uitspraak en de vertaling.

הַפָּרָה הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר הִיא שְׁלִי	happaráh haggádoláh b ^e yoter hie shèlie	De grootste koe is van mij
הַמְּכוֹנִית הִיא קְטַנָּה מְאֹד	hamm ^e choniet hie q ^e tánáh m ^e od	De auto [is] heel klein
הִיא אוֹכֵלֶת יוֹתֵר מִדִּי	hie ochèlèt yoter midday	Zij eet te veel
אֲנִי מְדַבֵּר קֶצֶת עֵבְרִית	^a nie m ^e daber qtzát ivriet	Ik spreek een beetje Hebreeuws
כַּמָּה סְפָרִים	kammáh s ^e fáriem	Hoeveel boeken / enkele boeken
מִסְפִּיק כָּבֵר	maspieq kvár	Al genoeg, reeds genoeg

Job en zijn vrienden

גַּם אֶת-הַטּוֹב נִקְבַּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים, וְאֶת-הָרָע לֹא נִקְבַּל

gam èt hatov niqabel me'et há'èlohiem, w^eèt-hará lo n^eqabel Job 2:10B

Ook/maar het-goede zullen-wij-ontvangen van de Heer, en het-kwade zullen wij niet ontvangen

De aannemer ontvangt een kwitantie הַקְּבָלָן מִקְבַּל קְבָלָה haqqablán m^eqabel qabáláh

Deze hoeveelheid is te weinig כְּמוֹת זֹו קְטַנָּה מִדִּי kamoet zo q^etanáh midday

ik heb te weinig vruchten יֵשׁ לִי מְעַט מִדִּי פְרוֹת yesh li me'at midday perot

Zij heeft meer dan genoeg eieren יֵשׁ לָהּ יוֹתֵר מִדִּי בָצִים yesh láh yoter midday betziem

De meerderheid denkt te weinig הַרּוֹב חוֹשֵׁב מְעַט מִדִּי harov choshev me'at midday

Les 91 – Werkwoorden 20 – Eerste radicaal he, chet of ayin

Deze les gaat over 'Pe-He', 'Pe-Chet' en 'Pe-Ayin'-werkwoorden, dat zijn [pa'al] werkwoorden die met een he, chet of ayin beginnen.

In de tegenwoordige tijd en de verleden tijd volgen deze werkwoorden de normale regels.

In de toekomstige tijd verschilt de vervoeging per groep werkwoorden.

Beschouw deze informatie als naslagwerk, leer het niet uit je hoofd. Dat is zinloos.

1. De letters he, chet en ayin hebben een voorkeur voor A-klanken voor en achter zich, zie Les 05 . Daarom vind je in de toekomstige tijd andere dan de gebruikelijke klinkers. Zoals in Les 19 vermeld: bij werkwoorden met een keelletter als tweede of derde radicaal, bij onovergankelijke werkwoorden, werkwoorden die een toestand weergeven.	הָלַם	hálam	Passen, slaan, treffen	שָׁשׁוּ	cháshash	Bezorgd zijn
	הָפַךְ	háfach	Omkeren, omdraaien	חָתַךְ	chátach	Snijden
	הָרַג	hárag	Doden	חָתַם	chátam	Ondertekenen
	הָרַס	háras	Vernietigen	חָתַר	chátar	Ondermijnen, mikken
	חָבַשׁ	chávash	Verbinden	עָבַד	ávad	Werken
	חָדַר	chádar	Indringen	עָבַר	ávar	Passeren
	חָזַר	cházar	Terugkeren	עָגַן	ágan	Ankeren
	חָלַם	chálam	Dromen	עָזַב	ázav	Verlaten
	חָלַף	chálaf	Passeren	עָזַר	ázar	Helpen
	חָלַץ	chálatz	Verwijderen	עָמַד	ámad	Staan, les 62
	חָסַךְ	chasach	Redden	עָסַק	ásaq	Bezet houden
	חָפַר	cháfar	Graven	עָצַם	átzam	Sluiten
	חָקַר	cháqar	Onderzoeken	עָצַר	átzar	Stoppen
	חָרַג	chárag	Afwijken	עָקַב	áqav	Volgen
	חָרַשׁ	chárash	Ploegen	עָקַף	áqaf	Inhalen
	חָשַׁב	cháshav	Denken, van plan zijn, les 36	עָקַר	áqar	Ontwortelen
			עָרַךְ	árach	Regelen, deze les	

2. Enkele werkwoorden eindigend op een ה krijgen een Ę in plaats van een O als derde klank.	חָנָה	chánáh	Parkeren
	עָלָה	áláh	Opgaan, kosten, emigreren
	עָנָה	ánáh	Antwoorden
	עָשָׂה	ásáh	Doen

3. Enkele werkwoorden hebben de A als derde klank behouden.	חָדַל	chádal	Ophouden
	חָסַר	chásar	Ontbreken
	חָרַד	chárád	Vrezen
	עָיַף	áyaf	Vermoeid zijn

4. Bij het werkwoord הָלַךְ hálach Gaan, lopen, assimileert de he met elk voorvoegsel en verdwijnt, zie [Les 41](#).

5. Het werkwoord חָגַג chágag, Feest vieren, volgt ongeveer kolom 1, maar de tweede klank is een onhoorbare shewa, zie [Les 45](#).

6. חָלָה cháláh Ziek worden, wordt vervoegd volgens kolom 3, maar met een lange A , omdat de derde radicaal een he is.

Voor het werkwoord חָיָה háyáh Zijn, zie [Les 27](#).

Voor de werkwoorden חָיָה chai Leven zie [Les 28](#) en עָף áf Vliegen (van vogels) zie later.

Groep	1. עָזַר ázar Helpen	2. עָנָה ánáh Antwoorden	3. חָדַל chádal Ophouden
Ik (m/v)	אֶעְזֹר è'èzor	אֶעֱנֶה è'èneh	אֶחַדֵּל èchdal
Jij (m)	תֵּעָזֵר ta'azor	תֵּעֲנֶה ta'anèh	תֵּחַדֵּל tèchdal
Jij (v)	תֵּעָזְרִי ta'azrie	תֵּעֲנִי ta'anie	תֵּחַדְּלִי tèchd ^e lie
Hij	יֵעָזֹר ya'azor	יֵעֲנֶה ya'anèh	יֵחַדֵּל yèchdal
Zij	תֵּעָזֹר ta'azor	תֵּעֲנֶה ta'anèh	תֵּחַדֵּל tèchdal
Wij (m/v)	נֵעָזֹר na'azor	נֵעֲנֶה na'anèh	נֵחַדֵּל nèchdal
Jullie (m)	תֵּעָזְרוּ ta'azroe	תֵּעֲנוּ ta'anoè	תֵּחַדְּלוּ tèchd ^e loe
Jullie (v)	תֵּעָזְרְנָה * ta'azornáh	תֵּעֲנִינָה * ta'anènáh	תֵּחַדְּלְנָה * tèchdalnáh
Zij (m)	יֵעָזְרוּ ya'azroe	יֵעֲנוּ ya'anoè	יֵחַדְּלוּ yèchd ^e loe
Zij (v)	תֵּעָזְרְנָה * ta'azornáh	תֵּעֲנִינָה * ta'anènáh	תֵּחַדְּלְנָה * tèchdalnáh
Geb. wijs:	עָזַר azor	עָנָה aneh	חָדַל chadal
(v)	עָזְרִי izrie	עָנִי anie	חַדְּלִי chidlie
(mv)	עָזְרוּ izroe	עָנוּ anoè	חַדְּלוּ chidloe
Infinitief:	לְעָזֹר la'azor	לְעֲנוֹת la'anot	לְחַדּוֹל lach ^a dol

* In onbruik geraakte, verouderde, vrouwelijke vorm. Men gebruikt nu de mannelijke vorm.

Een kleine woordenschat:

עָרַךְ	árach [pa'al]	Regelen, ordenen; tafel dekken; tekst redigeren
עָרַךְ, עָרַח	èrèch, arèch (m)	Waarde; trefwoord (woordenboek); trap van vergelijking עֲרָכִים
חֲסַר-עָרַךְ	chasar-èrèch	'Ontbrekende waarde', waardeloos
עָרְכִי	èrkie (bn)	Van waarde; waardigheid, valentie (scheikunde)
עָרוּךְ	ároech (bn)	Geregeld, voorbereid; gedekt (tafel), geredigeerd (tekst)
שׁוֹלְחָן עָרוּךְ	shoelchán ároech	'Gedekte tafel', codex van Joodse religieuze wetten
עוֹרֵךְ	orech (m)	Redacteur
עוֹרֵךְ-דִּין	orèch-dien	Jurist, advocaat

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord עָרַךְ árach [pa'al] Regelen.

Controleer jezelf op de website www.hebrewatmilah.org/maskilon1/index.htm

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)				אָנִי
Ik (v)	עוֹרְכֶת orèchèt	עָרַכְתִּי arachtie	אֶעְרֹךְ è'èroch	אָנִי
Jij (m)				אַתָּה
Jij (v)				אַתְּ
Hij				הוא
Zij				היא
Wij (m)				אֲנַחְנוּ
Wij (v)				אֲנַחְנוּ
Jullie (m)				אַתֶּם
Jullie (v)				אַתֶּן
Zij (m)				הֵם
Zij (v)				הֵן

Geb. wijs: m:, v:....., mv:, infinitief: לְעָרוֹךְ la'aroch

Opdracht 2: Lezen zonder puntjes. Vertaal en geef de uitspraak. Zie ook [Les_20](#), [Les_100](#).

- שרה, ערכי את השולחן
-
- כתב העת ערוך
-
- ספר זה הוא חסר ערך
-
- יש למילון רבבה ערכים
-
- תערוך לפני, שלחן
- (Waar staat dit?).....

Deze [Introductiecursus Hebreeuws](#) behoort bij de [Israël-weekbrief](#).
Bronnen: educatie-en-school.infonu.nl/taal/43683; Hebrew Verb Tables, Tarmon & Uval; millon, [Tenach](#).
Zie ook: videoles van prof. Piet van Midden, https://webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws, video
 Werkwoord met keelletters.